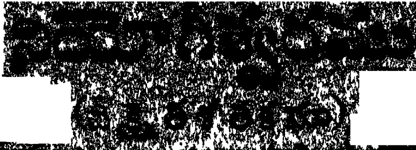
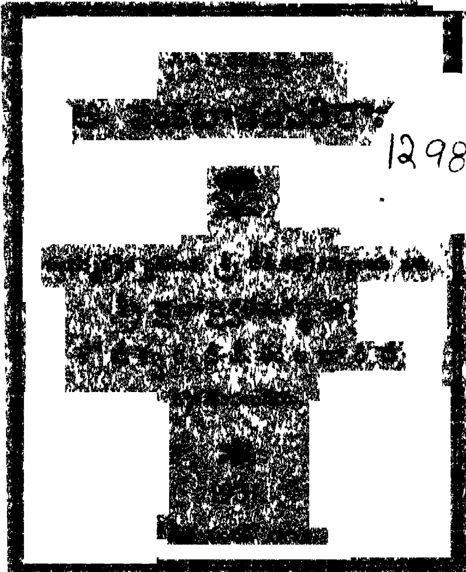

"జీయా ద్దీక్షితపద్ధతిః"

స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః, పరధర్మో భయావహః.

నియోగీశ్వరము

(దీక్షితశతకము)

గ్రంథకర్త:

అచ్యుతుని వేంకటాచలపతిరావు.

ప్రథమముద్రణము ౧౦౦౦ ప్రతులు.

స్వధర్మప్రవర్తకులును శ్రీ దీక్షితప్రశిష్యులును నగు
శ్రీ శైవాద్వైతమతస్థాపక, కోటీశ్వర దీక్షితులవారిచే
ప్రకటింపఁబడియె.

బెజవాడ, ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాలయందు
బ్ర॥ కర్లపాలెము కోదండరామశర్మగారిచే ముద్రింపఁబడియె.

 1931. [మూల్యము రు 0—4—0.
దీక్షిత సంవత్ ౧౧౨,

శ్రీ దీక్షితచరిత్ర వివరము

౧	శ్రీ దీక్షితకావ్యపంచకములోఁ జేరిన శాస్త్రం కోటీశ్వర శాస్త్రులవారిచేఁ దొల్దొల్త సంస్కృతమున	గురుదిగ్విజయము
౨	బ్రహ్మశ్రీ కనుపర్తి మార్కండేయశర్మగారిచే నాంధ్రమునందు వచనకావ్యము	శ్రీ దీక్షితచరిత్ర
౩	మహామహోపాధ్యాయ కొక్కొండ వేంకటరత్నకవి విరచితము, పద్యకావ్యము (బ్ర॥ మందపాటి లక్ష్మీనారాయణశర్మచేఁ బ్రకాశితము)	నియోగివిజయము
౪	బ్రహ్మశ్రీ పులిపాక పూర్ణయ్య పంతులవారిచే ఆంగ్లమున సమగ్రము	శ్రీ దీక్షితచరిత్ర
౫	బ్రహ్మశ్రీ నారపరాజు లక్ష్మీకాంతకవి విరచితము ఆంధ్రమున ఆఱంకముల నాటకము	న. ల. విజయము
౬	బ్రహ్మశ్రీ అబ్బరాజు హనుమంతరాయశర్మ కృతము ఆంధ్రమున పద్యకావ్యము (బ్ర॥ చోడవరపు దేవశరాజుశర్మ పాకయాజి ప్రకాశితము)	శ్రీ దీక్షితచరిత్ర
౭	బ్ర॥ నందివాడ జగన్నాథకవివిరచితము	శ్రీ దీక్షితహరికథ
౮	బ్ర॥ అమృతుని వేంకటాచలపతిరాయకవివిరచితము	నియోగీశ్వరము
౯	బ్ర॥ గన్నవరం వేంకటరాయశర్మ కవివిరచితము	శ్రీదీక్షితశతకము
౧౦	బ్ర॥ వఝ్ఝ సూర్యనారాయణ కవి విరచితము	శ్రీదీక్షితశతకము
౧౧	మహామహోపదేశక అప్పాశర్మకవికృత సంస్కృత	చిదానందశతకము

[౪-౫-౭-౯-౧౦ ఈ సంఖ్యగలవి ముద్రిత కావలయును.]

స్వసంఘమునందు అనేకసత్కవులు దీక్షితులవారిని గురించి ఆంధ్రమునను సంస్కృతమునను అష్టకములు నవరత్నములు పంచరత్నములు నియోగిరత్నభూషణము అనునవి మొత్తం ౫-౬ వందల పద్యములు గలవు. క్రమక్రమముగ అన్నిటినిఁ జేర్చి గ్రంథరూపమునఁ ముద్రించి స్వశాఖీయుల కందఁ జేయ దృఢసంకల్పము గలదు. పరమేశ్వరుఁడు మా సత్సంకల్పమును సఫలీకృతము చేయుఁగాక.

కృష్ణాతీరం, దుర్గాక్షేత్రం,
చిదానందాశ్రమం, బెజవాడ,
ప్రజాపతి భాద్రపద శుక్ల చతుర్థి.

ఇట్లు దీక్షితప్రశిష్యుఁడు,
శ్రీ వై॥ మ॥ కోటీశ్వరదీక్షితులు.

ఓమ్

తొలిపలుకు

మతోద్ధారకులు.

శ్రీమద్భరతవర్షమని ప్రశస్తిగాంచిన యీ మనపుణ్యభూమియం దెన్నెన్నియో మతము లుద్భవించినవి. తత్తన్మతస్థాపనాగ్రహమై యెందరెందఱో మతగురువు లుదయించి యస్తమించి యున్నారు. అట్టి మతగురువులలోఁ గొందఱొక్కొక్క శాఖనే యుద్ధరించుట కవతరించినవారై యున్నారు. ఈ శాఖోద్ధారకులం దగు బ్రహ్మశ్రీ నందిరాజు లక్ష్మీనారాయణదీక్షితులవారుఁ గూడ నొకరు. కొందఱు నియోగు లాత్మజ్ఞానశూన్యులై వైదికపథచ్యుతిచేఁ జిత్తశుద్ధి కోల్పడి కడుంగడు దీనదశల నల్లాడుచున్నప్పుడు దీక్షితులవారు వారల కాత్మతత్త్వము నెఱింగించి సత్పథమునందుఁ బ్రతిష్ఠించి శ్రోత్రియులఁ గావించిరి గాన వీరిని నియోగులందఱుఁ దమశాఖోద్ధారకులుగ భావించుట యం దేమి వింత? కాన వీరే నియోగీశ్వరులు. సాధారణమతోద్ధారకుల కందఱకుం బలె వీరలకుంగూడఁ బ్రతికక్షిసంఘర్షణ లనివార్యము లయ్యెను. అయ్యది సార్వత్రికమగు సామాన్యవిధి కాఁబోలు! వీరి చరిత్రలోఁ గొన్ని ఘట్టములు సాక్షాచ్ఛ్రీశంకరాచార్యులవారి చరిత్రలోని సారాంశములతో సరితూఁగుచున్నవి.

కక్షలు.

ప్రాయికముగ నొకమతము ప్రబలముగునప్పు డింకొకమతము దుర్బలమగుట సర్వసాధారణము. ఆకారణమునం దట్టి మతోద్ధారకులకు విరోధు లొకకొందఱుండుట లోకధర్మమే. దానం జేసి యెక్కుడ మతగురువులు కొంత కొంత ప్రాణాపాయమునకుంగూడఁ బాల్పడవలసియుండును. శ్రీ శంకరుల

వారిని గాలభైరవుఁడు వధింపసమకట్టినరీతి వీరిచరితలోఁగూడ "ధృష్టద్యుమ్నవధ" యొండు గన్పించుచున్నది. ఇంతయేల? వేదములో సైతమక్కడక్కడ నింద్రుని దూషించువా రున్నట్లు కన్పట్టుటలేదో! కావున మతోద్ధారకుల యెడ వైర మాయాకాలములందుండుట సహజమేకాని వీ రిటీవలివా రగుటం జేసి యీనాఁటికి సైతము కత్తులు నిలిచియుండుట తటస్థించుచున్న; దదియు శోచనీయమే. ఎట్లనఁ బ్రతిసంఘమునకుంగూడ స్వాత్మసంస్కరణముల కన్ని యధికారములు కలవుకదా! దాని కితరులు సంతసింపవలసినదే కాని ద్వేషించు టేమి ధర్మము? కట్టా! ఇయ్య దనివార్య దైవసంఘటన కాఁబోలు!

గ్రంథరచన.

ఈ శతకగ్రంథము వ్రాయ నన్ను నియమించిన శ్రీ॥ వై॥ మ॥ కోటీశ్వరదీక్షితులవారి నిదేశబద్ధుండనై యేకప్రాసము నేకవృత్తము జరిత్రాత్మకత్వముని నెట్లోతరించి మధ్యమధ్య వచ్చినగ్రంథనష్టములకోపాటించి బ్రహ్మశ్రీ వారు నాకొసంగినగడువులో నే యీగ్రంథముఁ బూర్తిం గావించితిని; కాని నే నీ శతకము వ్రాయుటకుఁ దగనివారలలో నగ్రగణ్యుఁడ నేమో యని లోలోన జంకువొడముచున్నది. శ్రీ దీక్షితులవారి యాజ్ఞాదృఢబంధముచేఁ దగులక్కని నా వాగ్దత్తమునుండి వెనుదీయుట కాపురుషలక్షణమని యీ సాహసమునకు పెంగ్రగతిలంబడితినే గాని నాశక్తిసామర్థ్యములనై నాధారపడి యీపని కొప్పుకొనలేదుగాన పాఠకమహాశయులు నన్ను క్షమింతురుగాక!

ఇట్లు

గుంటూరు,
ప్రజోత్పత్తి భాద్రపదశుక్ల
వినాయకచతుర్థి.

బుధజనవిధేయుఁడు,
అచ్యుతుని వేంకటాచలపతిరావు,
గ్రంథకర్త.

ద్వై వాద్వైతమతస్థాపకారిణం దీక్షితం గురుం
వందే కోటీశ్వరం శశ్వత్కాశ్యపం శ్రౌతపారగం॥

శ్రీ॥ బ్ర॥ మ॥ కోటీశ్వరదీక్షితులు,
శ్రీ దీక్షితవిలాసమ్, బెజవాడ.

ప్రకాశకులు.

గ్రంథకర్త:
అచ్యుతుని వేంకటాచలపతిరావు.

ఓమ్

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః

అంకితము.

శ్లో॥ ఓ మి త్యేకాక్షరం వందే సచ్చిదానందవిగ్రహం
అచ్యుతాచల మీశానం బ్రహ్మానందయతీశ్వరం.

శ్లో॥ శ్రీపాదకంజం విమలం విరాజం
ఆనందభాజం శశిసూర్యభాజం
జ్ఞానం దదానం జగతాం నిదానం
వందే యమీశం ధుతమాయ మీశం.

శ్లో॥ యస్యాఽఽలోకనచంద్రికా విదళితుం శక్నోతి మోహాంధకారం
యస్యోదారవచస్సుధా మనుభవన్ మూకః ప్రవక్తా భవేత్
యస్యాఽఽనందమయో దరం కువలయం ప్రాబోధి బోధాంశుభిః
బ్రహ్మానందయతేః పదాబ్జయుగళం వందే శివం దేశికం.

ఉ॥ ఎవ్వనిచూపు వెన్నెలలఁ మన మోహతమంబు విచ్చునో
ఎవ్వని వాక్సుధన్ జెవుల నించిన మూగ లుపన్యసింతురో
ఎవ్వని చిత్ప్రబోధము గ్రహించి జగంబులు మేలుకాంచునో
అవ్విభు బ్రహ్మతీర్థుల నహర్నిశముల్ మది నిల్పి కొల్చి యీ
మవ్వపుఁబొత్తమూ గురుసమర్పణముంగ నొనరించి మ్రొక్కెదన్.

విషయసూచిక.

కవిమనవి.

ఓం.

నియోగీశ్వరము

దీక్షితసంస్తుతి.

నారీహృదయాబ్జవాస! నిగమ
శ్రేణీరసోల్లాస! వి
జ్ఞానానందమయాంతరంగ! త్రిజగ
త్కల్యాణశోభాంగ! స
న్మౌనీంద్రస్తుతపుణ్యమూర్తి! శ్రుతిక
ర్మప్రాప్తధీస్ఫూర్తి! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

2 శ్రీనవ్యప్రతిభావిలాస! సుగుణ
శ్రీసంపదుల్లాస! వి
ద్యానైపుణ్య వికాస! దుష్టజన సం
హారప్రభాసా! స్వక

ర్మానుష్ఠానపరాయణైక సుమన
స్సాత్త్వోద్భవానీశ! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

3 శ్రీనిత్యప్రభుతావినోద! గుణరా
శిప్రిస్ఫుటామోద! సం
ఘేనైర్మల్యనిధాన! పావన నియో
గిక్షేమసంధాన! దు
ర్మానచ్ఛేదధురీణ! భక్తజనతా
ర్తత్రాణపారీణ! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

అవతారము

4 మానింపం దగు దేవతావళికి దు
ర్మార్గంబు వాటించి యెం
తే నీచంబుగఁ జూచుచుండు దనుజా
నీకంబు శోకంబులన్
హూనాహూనము సేసినట్టిహరి దీ
నోద్ధారుఁ డీ వయ్య! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

5 ఏనాఁడీశు్రితిధర్మముల్ చెడునో నాఁ
డే నేను జన్మించి వీా
హానిఁ బాపుదు దుర్మతాంధులను జ
క్కాడింతుఁ బొమ్మంచు మున్
శ్రీనారీధవుఁ డొప్పినట్లు జరిపిం
చెన్ మిమ్ముఁ బంపించె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీ ర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానిరోగీశ్వరా!

6 మానింపంబడు పుణ్యమూర్తులకు సా
మాన్యంబుగా నీశ్వరా
ధీనప్రాభవ మబ్బియుండు నెపుడున్
దేవత్వ మా దేహిలో
లీనంబై చరియించు నందు రిది నీ
లీలల్ వెలింబుచ్చె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీ ర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానిరోగీశ్వరా!

— వంశము —

7 నేనే భూస్థలి జన్మనుంది దురితా
నీకంబుఁ బోకార్చి శు్రి
త్యానందం బొనగూర్చునట్టి విమ
లాద్వైతంబు నల్దిక్కులం

దానం బంపెద నన్న శంకరుల ర
యార్యా ! నందిరాడ్వంశ ! ల
క్ష్మీనారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా !

— నివాసము —

8 శ్రీనాథుండు వికుంఠపట్టణమునన్
జెల్వొందుచందాన, గౌ
రీనారీధవుఁ డంబికాసహితుఁడై
క్రీడించు కైలాస సం
స్థానంబుంబలె, కేపలీపురి భవ
ద్ధామంబుగా వెల్గు ల
క్ష్మీనారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా !

— జననము —

9 ఆనారీ చినమాంబగర్భమున ఘం
టార్యప్రభాంకూరసం
తానంబై ధర వెల్గు శాలిశక హా
స్తామ్నాయమహీందు (౧౭౪౨) వ
త్సానన్ గల్గు ప్రమాదిలో నవమి జ్యే
ష్ఠజ్యోత్స్నలన్ దూగుచున్
జానా యుత్తరతారయందుఁ దులలో
జన్మించి దీపించు ల

శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— జ న నీ జ న కు లు —

10 నానాచింతల మానియోగు లతిదై
న్యం బందఁ దన్మానస
గ్లానిన్ బాపఁదలంచి సర్వవిబుధా
హ్లాదంబుగా నారసిం
హానూనాకృతిఁ బూని వచ్చితిరి చి
న్నాంబాతనూజాత! ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

11 శ్రీనారీపతిపాదపద్మయుగళీ
సేవాసముల్లాస మా
మీ నవ్యప్రతిభాంతరంగమున స్వా
మీ! భక్తసంత్రాణదీ
క్షానందం బిగురొత్తఁ బుట్టితిరి ఘం
టార్యప్రభాంకూర! ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— వి ద్యా భ్యా స ము —

12 నానాఁటన్ శిశుభావముల్ విడిచి వి
ద్యాజ్ఞానంబుతో వర్ధిలం

గా నైదేండ్లకు నొజ్జయొద్దఁ జదువం
గాఁ బంప నత్యల్పకా
లానన్ సర్వము నేర్చితివపుర ! క
ల్యాణప్రభాపూర ! ల
క్ష్మీనారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా !

— ఉపనయనము —

13 మీనైపుణ్యముఁ జూచి బంధుజనముల్
మెచ్చంగ హెచ్చైన మా
దానన్ ఘంటయనూరి భూరిశ్రుతివి
ద్యల్ మీకు నేర్పింప నెం
తో నిష్ఠాత్మత నెన్మిదేండ్లకుపనీ
తున్ జేయఁడే మిమ్ము ల
క్ష్మీనారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా !

— వేదార్థజిజ్ఞాస —

14 ఆనాఁ డల్ల వసిష్ఠసన్నిధిని సం
ధ్యావందనప్రోక్త మం
త్రినన్ గల్గిన యర్థమున్ గనెదు ను
త్సాహంబుఁ జూపించి వి
జ్ఞానస్ఫూర్తిని వెల్లడించితిరి మీ
సామర్థ్య మేమందు ? ల

శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

రా జ స న్మా న ము

15 ఆనాఁటం గల రాజపూజిత సద
స్యాదేశముల్ ఫారశీ
లోనన్ భాసిలు నట్టిభాష తమలో
లోపింపకే వెల్గుటన్
భూనాథుండగు జంగనాధిపతి మి
మ్మున్ సత్కరింపండె! ల.
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

వి వా హ ము

16 మీనైర్మల్యము సత్ప్రవర్తనము నం
ప్రీతిన్ విలోకించి పూ
ర్ణానందంబున సుంకరాన్వయుఁడు బం
గారయ్య పుత్త్రిన్ వివా
హాంనన్ వీరమ నిచ్చె మీ, కతనిభా
గ్యప్రాప్తి కేమందు! ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

సహపాఠీద్వేషము

17 ‘తానం బాడి విభూతిఁ బూసిన యథా
ర్థ బ్రాహ్మణత్వంబు మీ
లో నెట్లొప్పెడుఁబో? నియోగికులజుల్
భూదేవులా? విప్రస
న్మానానర్హులు, మీరు రాజు’ లను నిం
దావాక్య మేనీతి? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

18 ఏనాఁ డింతకు లేఁడు విశ్వపతి తా
నే శేషవాల్మీకి మై
మీ నేస్తం బాకపూఁటికిఁ గానక ‘యే
మీ! మాకు మ్రొక్కంగ లే
వా! నీ కెక్కడి విప్రజన్మ’ మన లే
దా? వానితో నేమి? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

వేదవిద్య

19 “పో, నీ కేటికి వేదవిద్య” యని కో
పోద్దీప్తిమై లోభిచం
దానన్ మీకనకయ్యదీక్షితులు నిం
దాడంగ నేమాయె? మో

దానఁ శ్రీ నరసింహదేశికులయొ
ద్దఁ విద్దె రాలేదె ? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— శ్రో త్రి య త —

20 స్నాన ధ్యాన తపో జపాది బుధస
న్మానంబు పాలించి యెం
తో నాస్తిక్యము మోములం దలరఁ జే
తో భీతిఁ గల్గించు వి
ప్రానీకంబులు శ్రోత్రియప్రథను దా
ల్పఁ శక్య మాటెట్లు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— స హ పా ఠి కిఁ బ్ర త్యు క్తి —

21 నానాశాస్త్రవివేకవైభవనిధా
నం బైన విద్వాంసుఁడే
దా నీర్ష్యఁ దిగనాడఁ డట్టియెడ నీ
దర్పంబుఁ జూపించి నా
పై నీసుఁ బచరించు టెంతవని వి
శ్వప్పా! పొకా ల్మంటి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

22 "పోనీ క్షత్రియులే నియోగు లని ప
ల్కోకల్ వెలింబుచ్చితౌ
నౌ నీ తెల్వికిఁ జాలు రాజపదవి
న్యాసంబుచే క్షత్రియుం
డౌనా ము న్నల రాజవిద్య యన వ
హ్వా! రాజుకే విద్దె?" ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

గురుకోపము

23 ఆ నిర్యోగమె మీ నియోగ మని వి
ద్యాదాత మిమ్మింటికిన్
రానియ్యం దగదంచు శాస్త్రమును నే
ర్పన్ మానెగా, నంతమా
త్రిన్ బీటలమీఁదిపెండ్లి యెటు గుం
ద్రా దాచినన్ డాగు? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

మేధాశక్తి

24 మీ నైర్మల్యము మీ యశోవిభవమున్
మీ బ్రహ్మతేజం బెటుల్
కానంజాలును గుడ్లగూబలు జగ
త్కల్యాణ కుల్యానటత్

ధీ నైపుణ్యముఁ జెట్టపట్టితన నెం
తే విద్య మీ కబ్బె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

25 మీ సూక్ష్మదృష్టి, బుద్ధివైభవము, వా
గ్మిత్వంబుఁ గన్నారఁ దాఁ
గానంజాలక మిమ్ముఁ బొమ్మనియె నేఁ
గా కేమి ము న్నేకసం
ధానగ్రాహికి విద్య లెంతుఁ గొదువౌ
నా? దేశికాధీశ! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

26 దీనోద్ధారకుఁ డా రమాధవుఁడు ని
ర్దేశించిన ట్లీ ధరా
గ్లానిన్ దీర్పఁగఁ బుట్టువారు త్రిజగ
త్కల్యాణసంపాదమా
ధీనైర్మల్యవిశిష్టవైభవముతో
దీపింతురు నిన్ బోలి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

పునర్విద్యాభ్యాసము

27 ఆనాఁ డక్కనశాస్త్రి యన్ గురుఁడు వి
ద్యారాశి, తన్మండలీ

ధానిన్ గర్తపురిన్ వసించుతఱిఁ ద
త్సాన్నిధ్యమం దట్లు వి
ద్యానైపుణ్యములన్ గడించితిరి కా
దా? మీకు లో టేది? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

అక్కన్న గురు నిష్పాక్షికత

28 మానింపందగు పాండితీభరితుఁడున్
భద్రాత్ముఁడున్ శుద్ధవి
ద్యానిర్మాలితమత్సరుం డయిన య
క్కన్నార్యుఁ డాత్మీయశా
ఖానిందల్ గమనింపకే చదువు దీ
ర్చన్ జెప్పఁడే మీకు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

29 లోనన్ బుట్టు వివేకదీప్తి పురికొ
ల్పంబో సమత్వంబు న
జ్ఞానుల్ కొందఱు మీరు మే మనుచు
నానామీనమేషంబు లెం
తేనిన్ లెక్కిడుచుండ్రు వేత్తల కిదే
హేయంబుఁగాఁ దోఁచు ల

శ్రీ నారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా !

30 దీనోద్ధారకు లార్తరక్షణకళా
ధీనాంతరంగుల్ మనీ
షానిర్ధార్యులు చిత్కళాభరణభా
స్వత్పూర్ణిమాచంద్రు లా
జ్ఞానుల్ సర్వజగత్ సముల్ పరుల నీ
ర్ష్యల్ జూడఁగా లేరు ల
శ్రీ నారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా !

31 తా నే నేర్చితి నంచు మిట్టిపడి వి
ద్యాదానమం దాసలే
పూనం జాలని బద్ధమత్సరుఁడు దు
ర్మోహాంధ ఘోరాటవీ
జానై పండెడు వ్యర్థసాలతరువై
నాశిల్లఁడే స్వామి ! ల
శ్రీ నారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా !

— విశ్వపతిదురాగతము —

32 హీనాత్ముండగు విశ్వపుం డపుడు తా
నే తెంచి యక్కన్నతో

నానాథంగులఁ గొండెముల్ వలికి "యు
న్నా! వీఁడు విద్వేషి సు
మ్మా; నీచాత్ము నియోగిఁ, దాను మనతో
నేసాటి యన్నట్టి దు
ర్మార్గ వెంటనె గెంటివేయు" మన నే
మార్మె జివా ట్లబ్బె ల
క్ష్మీనారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా !

విశ్వపతి పరీభూతి

33 "కాని మ్మోరి నియోగివైదికుల కే
కత్వంబె సిద్ధించుఁ గా,
కానే యిట్టి విభేదబుద్ధి మనకే
నా బ్రాహ్మణత్వంబు? ఛీ!
ఫో నీనీతికి మెచ్చికొంటి" ననఁడే
పుణ్యాత్ముఁ డక్కన్న, ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా !

ద్వేషలాభము

34 తా నట్లాడిన యక్కశాస్త్రిఁ గనిపం
తగ దమ్మిడీమోముతో
మానంబంతయు హూనమై తుదకుఁ గొం
పజ జేరె లజ్జాపరా

దీనస్వాంతలఁ గుంచె విశ్వపతి యిం
తే ద్వేషలాభంబు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— భార్యావియోగము —

35 ఆనందంబుగ ఘంటసూరి శుభ్రీక
ర్మాధారసంభావితా
ధానంబుం బొనరించె నంతట భవ
ద్భార్యావియోగంబు చి
త్తానన్ గారియవెట్టఁ జిన్నతనమం
దత్యంతశోకంబొ! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— పురోహితకోపము —

36 దీనుండై స్నుషహోమె నన్నవగ నెం
తే కర్మంబు జేయఁగాఁ
బూనన్ మీకనకయ్యదీక్షితులు రాన్
హోమ్మన్నఁ దాటాకుపు
స్తానన్ నేరిచి తండ్రిచే నపరమున్
సల్పించితౌరౌర! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

అక్కన్నగురుప్రశస్తి

37 తానంతఁ భవదంగనామరణవా
ర్తఁ విన్నమాత్రాన లో
లోనఁ గుందిన యక్కసూరి, మనమే
లుఁ గోరి నానాఁట రా
రానీ తెల్వికి మెచ్చి వ్యాకరణ త
ర్కంబుల్ బఠింపించె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

38 భానుప్రస్ఫుటమైనదీప్తి గల వి
ద్వత్సారు లౌవార లెం
దేనిఁ గొంచెపుసేతకుం జొరక నీ
తిఁ బీడఁగాఁబోక శి
ష్యానుగ్రాహకు లౌచు నిష్కపటవి
ద్యాదానదీక్షాసమా
ధానం బౌ మన మంది శిష్యులఁ దమం
తఁ జేతు రీ రక్లై ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

గురుదక్షిణ

39 మీనైపుణ్యసుపుణ్యవర్తనలకుఁ
మెప్పొంది యక్కన్న మో

దానఁ "పుత్రి! షడంగపాఠము సమా
స్తంబయ్యె, వేఱొండు చం
దానఁ నీ గురుదక్షిణల్ వలదు, వే
దప్రోక్తనిష్కామక
ర్మానుష్ఠానము నేర్పు చుండఁ గిదే
మాకట్న" మంచాడెల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

బందరు జయము

40 ఆనాఁడే మచిలీపురిం విపులదీ
వ్యత్పద్మమన్నాటి వం
శానఁ వేంకటపుణ్యమూర్తి బహుదీ
క్షుఁ సోమయాగంబుఁ జేఁ
బూనఁ గాతలు మోసముఁ సలుప మీ
పూన్కిఁ జయం బబ్బె ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

ప్రథమపాఠశాల

41 మీ నేర్పుం బచరించి బందరుపురిం
బెంపొందు విద్వత్సభా
స్థానంబందు జయంబుఁ గాంచి నిజశి
ష్యశ్రేణికిఁ స్వల్పకా

లానర్ వేదము నేర్పితౌర! జగదా
హ్లాదంబు సంధిల్ల ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

—— ద్వితీయ వివాహము ——

42 శ్రీనారీమణి నిచ్చె మాధవునకున్
క్షీరాబ్ధి, గౌరీసతిన్
దా నిచ్చెన్ హిమవంతుఁ డాశివునకున్,
దద్రీతి మీ కిచ్చెఁ బూ
ర్ణానందంబుగ రాయమంత్రి నిజక
న్యన్ గోటమాదేవి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

—— కిడలూరు ప్రయాణము ——

43 తా నుద్యోగముఁ జక్కఁబెట్టుటకు బ
ద్ధప్రీతిఁ గృత్తింటివం
శానన్ వెళ్లెడు రామమంత్రి కడలూ
ర్పాగన్ దలంపూని ల
క్ష్మీనాథప్రతిమాను నిన్ బిలిచి 'ర
మ్మా పోద' మం చాడె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— భాష్యత్రయశాంతి —

44 ఆనాఁ డాకడలూరు కేగి నిజవి
ద్యానైపుణిఁ జూపి భూ
మానందుం డగు రామచంద్రయతిపా
దాంభోజసాన్నిధ్యమం
దే నిష్ఠం గని సర్వభాష్యచయశాం
తిఁ జల్పి తౌరౌర! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— కడలూరుపండితులు —

45 మానింపందగు మీసునేనిపుణతల్
మన్నింపఁగా లేక రో
షానఁ బండితకోటి కీర్ష్య మది హెా
చ్చన్ జోరఁగా వచ్చిరే?
పోనీ దాగెడిచోట దయ్యములు తో
డై వచ్చిన ట్లయ్యె, ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— ధ్వాంతవిజయము —

46 "కానీ! బాలకుఁ డెంత? పో" మ్మనుచుఁ గి
న్కన్ మధ్వసిద్ధాంతశా

ఖానిష్ఠాతులు దాడికెత్తి తనపైఁ
గయ్యంబు సాగింప మీ
ధీనవ్యప్రతిభాబ్ధివీచికలయం
దే ద్వైతమడ్గంబె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

47 మీనేర్పుల్ గనులారఁ గాంచి మది సం
ప్రీతిన్ వివేకించి మా
ధ్వానీకంబులు సర్వపుస్తముల మీ
కర్పించి "మీమాంసశా
స్త్రిన్ గల్గిన ధర్మముర్ నిలుపు మా
ర్యా!" యం చని గ్గాదె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— తీర్థయాత్ర —

48 మీనేస్తంబున రామమంత్రి బహుళ
శ్మిష్టుండునై యాత్రికై
పూనన్ శిష్యులఁగూడి వారివెనుకన్
బో మీరుతీర్థంబులన్
స్నానాదిక్రియ లాచరించితిరి పూ
ర్ణానందసంపన్న! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

పునరాగమనము

49 తా నాపై రుజఁ గుంది గ్రామవిభుఁ డం
తంబంద శ్రామేశ్వరా
ర్యానందార్యుల మిత్త్రిపుత్త్రికుల మీ
రల్ బందరుఁ జేర్చి యెం
తేనిష్ఠన్ శ్రుతిపాఠశాల మరలన్
నిల్పించి తౌరౌర! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

బంధుయాజనము

50 నానాఁటన్ బదిరెండుమాసములు చ
న్నన్ దండిశ్రాద్ధంబు రాఁ
గానన్ దత్సుతుఁ డెవ్వరిన్ దిథికి భో
క్తల్‌గా నిమంత్రించు నం
చానన్ బల్కు నియోగిబ్రాహ్మణులనే
యర్చింపుఁడీ యంచు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

రేపల్లె వేదపాఠశాల

51 తా నొక్కండట ఘంటదేశికుఁడు వే
దాధ్యాపనప్రక్రియా

దీనుం డయ్యెను శేషశైలనగరిలో
దేదీప్యమానంబుగా
నానందించిరి వేదపాఠనిలయం
బబ్బెం గదా యంచు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

కులపతిత్వము

52 హానిం జెందక శిష్యులందు శ్రుతివి
ద్యాదీప్తి వర్ధిల్లఁగా
నానేమంబుల నేర్పుచోఁ గులపతి *
వ్యాపారతాపారమై
మానాత్మప్రతిభల్ దిగీశ్వరులతో
మేలంబు సాగించె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

గురుసంతోషము

53 ఆనందంబుగఁ దండ్రియుం సుతుఁడు వే
దాధ్యాపకస్థానదీ
క్షానిర్వాహకు లౌటఁ దా నెఱిఁగి య
క్కన్నార్యుఁ డత్యంతమో

*పదివేల బ్రాహ్మణ విద్యార్థుల కన్నదానాదికము లిచ్చి వేదాధ్యాపనము చేయుంచువిప్రుఁడు కులపతి యనఁబడును.

దానఁ శుకబ్రహస్పతుల్ నెఱపుచం
దంబయ్యె నంచాడె ల
క్ష్మీనారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— అంశాంక్ష —

54 హీనాత్ముల్ భవదీయకీర్తికి మనం
బీర్ష్యాకులంబౌటఁ బ
త్రౌఁ వ్రాయుచు లేనిపోని గురునిం
దావాక్యముల్ పీఠసం
స్థానాధీశుల కంపి రొక్కటయి నాం
శాకాంక్షలం బెంచుచున్
మానంబాలునె తెలుకొండి విసమున్
వడ్డింపకుండంగ? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— జనకసిద్ధి —

55 ఆనంతర్యము ఘంటధీవరుఁడు స
న్న్యాససంబుఁ గైసేసి బ్ర
హ్మానందాఖ్యయతీశ్వరుం డగుచు వి
ద్యాదానమున్ సల్పి మో
క్షానందంబు గడించెఁగాదె బుధవ
ర్యా! యోగసిద్ధుండు ల

శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— రేపల్లిలో వేదబోధ —

56 తానస్తంగతుఁడయ్యెఁ దండ్రి, యిఁక వే
దాధ్యాపనల్ రేపలిన్
బూనంగల్గినవారు లేమి నటకుల్
బోఁగోరి మీశిష్యు నా
ళ్లేనిన్ బాదరుపాఠశాలపయి ని
ల్పించిర్గదా నాఁడు ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— గురుచిత్త నైర్మల్యము —

57 "పో, నీకేటికి వేదవిద్య" యని మున్
బో నెట్టి రేమాయె? మీ
మ్మే నిష్ఠన్ గనుచున్ దివాకరణపుల్
మేటుల్ బడిన్ జేరి మీ
చే నేర్పంబడి సర్వశాస్త్రముల వా
సిన్ గాంచరే నేఁడు ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

58 కానంజాలని బ్రాహ్మణాధములు దీ
ర్ఘక్రోధవహ్నిప్రభా

ధీనస్వాంతులుగాని, తత్త్వమును గు
ర్తింపంగలా రెల్ల లోఁ
బూనన్ జాలరు కోప మొక్కనిమిసం
బున్ మిమ్ములంబోలి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

59 తేనెల్ జిల్కు భవద్వచోరచన కెం
తే సంతసం బొంది శి
ష్యానుగ్రాహకచిత్రదీధితులఁ బూ
ర్ణానందమున్ గాంచి మీ
చే నధ్యాపితులైరి వైదికులె ద్వే
షింపంగఁబో కార! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

60 ఔ, నెవ్వా డుపకార మిచ్చెదరో ము
న్నవ్వారి కవ్వారిగాఁ
దానున్ బ్రత్యుపకారమున్ సలుపు చి
త్తం బూనులోకంబు; ద్వే
షానన్ గెంటిన కొంటెవారలకు శి
ష్యత్వంబు నిప్పించి మీ
ధీనైర్మల్యదయామహత్త్వముల సం
దీప్తంబుఁ గావింతె? ల

శ్రీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— ధృష్టద్యుమ్న వధ —

61 భానుం డంబరవీధి వెల్గుతఱి భూ
భాగంబునన్ గోటికీ
టానీకంబులు గాలిలో ముసరుచా
యన్ శత్రువర్గంబు రో
షానన్ మిమ్ముల నొంటిగాఁ బొదివి ధృ
ష్టద్యుమ్న సంహార మె
ట్లోపన్ జేతుమటంచు డంబములఁ గొ
ట్టన్ గాని శక్యంబె? ల
శ్రీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— శుష్క విద్యా విలాసము —

62 కానన్ రాని తమిస్రముల్ బెనుచు శు
ష్కప్రీతివిద్యారసా
ధీనుల్ తేజముఁ జూడఁజాలక దివాం
ధీభూతులై సర్వగ
ర్వానర్థంబులఁ దెచ్చిపెట్టుదురు, దే
వానాంప్రియుల్ వీరె, ల
శ్రీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— భా గ వ త ల క్ష ణ ము —

63 రాసైయున్నది రాకమాన దని ధీ
రస్వాంతు లెందే సుదా
సీనుల్ గావున దుష్టవర్తనులు గా
సింబెట్టుచో "కిం క" మం
చేనాఁడుఁ బదులొడ్డి భాగవతధ
ర్మేచ్ఛఁ విడంబోరు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— వి జ్ఞా ని హృ ద య ము —

64 నానావిద్యల నీటు ద్వేషమును మా
న్పంజాల దట్లుండ వి
జ్ఞానానందమయాంతరంగమున మా
త్సర్యపరిభావంబు కా
లూనం గల్గునె పొట్టవోసికొను వి
ద్యోద్రేక మేమందు? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— ఆ ధా న ము —

65 నానారీతుల నొక్క చెప్పవె శ్రుతుల్
"నానాహితాగ్ని" ర్యటం
చానందాబ్ధమునందు వేదహితక
ర్మాధారమైనట్టి యా

ధానంబుల సలుపం దలంచితిరి, క్షీర
త్సంకల్ప మీరేరె, ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— ఉపాసనబలము —

66 ధ్యానానందసమాధిసంఘటితమే
ధాదక్షిణామూర్తిపూ
జానుప్రాప్తమనోవికాస మను బ్రి
హ్మానందకందంబు మీ
లోనన్ వర్ధిలి పూచి కాచి విలసి
ల్లున్ గల్పకంబట్ల ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— సోమయాగము —

67 కాని మ్మొ నొక సోమయాగమును సం
కల్పింతు నం చెంతొ మో
దానన్ రాక్షసవత్సరంబునను త
ద్యాగంబు సాగింపఁగా
మీ నవ్యప్రతిభాలతల్ దెసలఁ గ్రి
మ్మెన్ సోమయాజీశ! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— ఋత్విక్స్థానము —

68 మానింపం దగు బంధుల్ విహితక
ర్మప్రాప్తవాక్సింధుల్
ధీనవ్యప్రతిభానియోగులను ఋ
త్విక్స్థానముం దుంచి బ్ర
హ్మానందంబుగ యజ్ఞదీక్ష నెఱపన్
బ్రాప్తించె మీ కౌర! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— రేపల్లి తిక్కన్న —

69 ఆనాఁ డేకవి - మంత్రి - సోమపులఁ ది
క్కార్యాదులన్ గాంచఁ జే
తోనైర్మల్యనియోగిలోకమున కెం
తో కీర్తి సంధిల్లె; వ
ల్లీనాఁ డిందుల యజ్వ - మంత్రి - కవిరా
ట్కీర్తిప్రభుల్ మీర ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— షష్టపసుదీప్తి —

70 సానందాధ్వరదీక్షఁ జూచి ఖలు లీ
ర్ష్యావేశముం జెంది మీ
పై నెంతేయు గఁటగించుతరిఁ ద
ద్వాదంబుఁ బోకార్చి లో

కాన నిల్పితి రార! పిష్టపశుయా
గప్రక్రియోద్దీప్తి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

కర్మభ్రష్టత

71 మీ నవ్యాద్భుతశాస్త్రచర్చలకు న
న్మోషంబుగా వారు లో
లోనన్ బెగ్గిలి బారుబూరు మను చె
ల్లో నాల్గుల్లోకాలు మీ
పై నల్లించిరి కర్మభ్రష్టు లని దు
ర్వాదంబులన్ బెంచి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

కవితాసిద్ధి

72 నానావిద్యలు నేర్చినంత కవితా
నందంబు నందంగ వీ
లౌనా? ప్రాక్తనపుణ్యకర్మఫలలే
శాధీన మీభాగ్యమిం
దేనిన్ లేల్ బవ లేడ్చినన్ జడుల కే
వీ? సంతతుల్ స్వామి! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

అభియోగము

73 నానాఁటఁ గసివోవకే మసిని మే
 నఁ బూసికొన్నట్టు లా
హీనాత్ముల్ గుదిగొన్నకోపమున వ్యా
 జ్యేచ్ఛల్ మదిం బెంచి మీ
పైనన్ దా రభియోగముల్ బరపి దా
 ర్భాగ్యంబు పాలైరి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
 శ్రీజానియోగీశ్వరా!

విశ్వపతిమఱ్ఱిబోధ

74 'ఏనాఁ డీనొసటన్ లిఖింపఁబడెనో
 యాబిచ్చపుంగూఁడు మీ
రీ నీచాత్ములయొద్ద విద్దెలను నేఁ
 డే మానుచున్ గొంపకున్
బో నెంతో శుభ' మంచు విశ్వపతి సం
 బోధించె శిష్యాళి, ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
 శ్రీజానియోగీశ్వరా!

దురుక్తిఖండనము

75 ఆనిర్భాగ్యకుతర్కవాగ్విలసన
 వ్యాపారముల్ జూచుచున్

గానిమ్నం చేసి 'విశ్వపాఽసురజయ'
గ్రంథంబు నిర్మింపరే?
జానాపద్ధతి వర్ణిశీ "భవతి! భి
క్షాం దేహి" యేకాడె? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— దీక్షితప్రశస్తి —

76 నానాటన్ నిజశ్రౌతమార్గములు వి
న్నాణంబుగా హెచ్చుటన్
జానై "దీక్షితపద్ధతం" చనిరి, భా
స్వత్పాఠశాలాళి కా
పైనన్ "దీక్షితపాఠశాల" లను శ
శ్వత్ఖ్యాతిసేకూరె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— పద్ధతిరీతి —

77 మీ నూత్నంబగు పద్ధతిన్ నడుపఁ గం
పించి ర్ని యోగిప్రభుల్
మీ నూత్నంబగు పద్ధతిన్ గెడపఁ గం
పించి ర్మహావైదికుల్
కానంజాలనివారి కెన్నిదివిటీల్
కాల్పింపఁ గన్పించు? ల

శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

నియోగిభీతి

78 పోసీ మూరెండుపాటిచుట్టపాగసాం
ఫుల్ చంపుకో లేమినో
కూనల్ పెంచెడి కోరమీసముల సోఁ
కుల్ మానుకో లేమినో
మీ నూత్నప్రభ మానియోగులకుఁ గుం
భీపాకమై తోఁచె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

పురోహితభీతి

79 స్థానంబందలిగౌరవం బరసి శ్రౌ
తస్మార్తవిధ్యుక్తక
ర్మానుష్ఠానములన్ నియోగి నడిపిం
పన్ గల్గుటన్ గొప్పక
ష్టానన్ బోఁగు పురోహితప్రతతి నో
టన్ గడ్డ వడ్డంతరా
గా నీమార్గము మట్టగింప మది సం
కల్పించినారేమొ ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

శంకరాగతి

80 ఆనాఁ డొల్లు మఠాధినాథులకుఁ గ్రో
ధావిష్టవిశ్వప్ప వ
త్రాన్ వ్రాసిన కొండెముల్ సదివినం
తన్ శంకరాచార్యు లా
గ్లానిన్ బాపఁదలంచి వచ్చి రది సం
ఘక్షేమమేగాదె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

ఆచార్యకోపము

81 రాణన్ నేను మఠాధిరాజు నని గ
ర్వస్ఫూర్తి దీపింప నెం
తో నిష్ఠన్ * గుసుమాద్రిశంకరగురుం
దూరేగుచున్ వచ్చి మీ
పైనన్ గొండెములన్నియున్ వినుచుఁ గో
పం బాత్మలోఁ బెంచె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

సమావేశము

82 మీనేర్పుల్ గనలేనిశంకరులు సం
ప్రీతిన్ సభన్ గూర్చ వి

* పుష్పగిరి.

ద్యావిద్యల్ బ్రికటించి శాస్త్రమున వా
క్యార్థంబుఁ గావించి వై
రానీకంబుల మాసకాలమునఁ ద
ర్కాంభోధి ముర్గింతె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— శంకరపలాయనము —

83 తానేమో మిము శిక్షసేతు ననిబ
ద్ధప్రీతి నేతెంచి యెం
దేనిన్ మీయెడఁ దప్పు కన్పడమిచే
నేతీర్పు నీకుండ వా
నానన్ గాలికి బుద్ధిసెప్పి గురుఁ డ
న్నా! యాంత్రు లేమయ్యె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

— భాష్యనమస్కృతి —

84 మీనేర్పుల్ పచరింపఁబోవుతటి స్వా
మిన్ గూర్చి సాష్టాంగస
న్మానంబుం బొనరింపకుండని జగ
న్మాన్యార్హ కైలాసనా
థానూనోదితసూత్రభాష్యమును జో
హార్లంటిరే స్వామి! ల

శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

సంకరచర్య

85 ఏనాఁడైనను ధర్మరక్షకులు ము
న్నీరీతిఁ గావించిరే
మానం బంది పలాయనక్రమము స
న్మానించిరే యంచు ము
న్నానాఁ డాగురుసంకరోత్పథముఁ దూ
ర్వారంగఁ బట్టించెఁ! ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

విజయము

86 మానం బూడిచిపెట్టి విశ్వపతి ము
మ్మా రోడె, నాబావతోఁ
దా నోడంగద మేన్మఱంది, తుది మా
త్సర్యపరిపూర్ణాత్ములై
యానాఁ డచ్చటివారు లోడి, రిఁక సా
హాయ్యంబుగా వచ్చి బ్రి
హ్మానందంబుగ స్వామి లోడిరి, భవ
న్మాహాత్మ్య మే మందు! ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

భట్టిప్రోలు నిర్బంధము

87 తానక్షేమియు గెల్పు సెప్పకయ వి
ద్వత్ శంకరుల్ భట్టిప్రోల్
బ్రోనాచోటన విప్రులందఱును దీ
ర్ఘ్వక్ జెప్పుమం చాడరే
పూనంబట్టినకర్మ మెందుఁ బొరుగా
ర్పోఁగాక పోదండ్రిల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

పుండ్రవిధి

88 శ్రీనిష్ఠాత్మనియోగివంశజనితుల్
ఛిద్రోర్ధ్వపుండ్రింబులక్
బూనక్ గూడ దటంచుఁ గట్టడిని సం
బోధించి బోధించి నాఁ
డానామాలను మాన్పఁ జేర్చితిరిగా
బా! దీక్షితాధీశ! ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

శాస్త్రచర్చ

89 తానంతక్ "విధవావివాహములు శా
స్త్రప్రోక్తధర్మంబు ల

ద్దానఁ జెల్లు"నటంచుఁ జాటుతఱి వి
ద్యాసాగరుం డట్టి దెం
తో నిర్భర శతఖండజ గ్గరితము
ట్లూఁగించి తూలింతె! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

—— ఖండనగ్రంథనిర్మాణము ——

90 మీనేర్పుల్ గని డీకొనందలఁచి రం
పిల్లన్ బుధంమన్యులో
కానీకంబులు హింగురామప్రముఖా
హంకారపంకంబు మీ
ధీసిద్ధాంతముగా నొనర్చితిరి కా
దే ఖండనల్ వ్రాసి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

—— శ్వశ్రూతిరస్కృతి ——

91 మీనేర్పంబడు వేదమంత్రతతిలో
మీమామ యొద్దేవరున్
బూనన్ దన్మతిఖండఖండమగు చో
ప్పున్ రాయరక్షోజయం
బే నిర్మింపరె! ధర్మరక్షకుల కే
దీ పక్షపాతంబు ల

శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— సు వ ర్ణ పు ష్ప జి గీ ష —

92 ధీనవ్యవస్థితిభర్గ దెసల్ గెలుచు దీ
ప్తిన్ దక్షిణామూర్తిసం
జ్ఞానిష్ఠం గని దాక్షిణాత్యుఁడు జిగీ
షన్ మిమ్ము రాఁబిల్చుచున్
దా నూర్బంగరుపూలఁ బెట్టి తమితోఁ
దర్కించి మున్నోడి మీ
కానాఁ డాశతహేమపుష్పముల న
ట్లర్పించి పోలేదె? ల
శ్రీమన్నారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

— ది గ్వి జ య ము —

93 మీనూశ్నద్యుక్తిన్ సునీపస్థితకు ను
న్మేషంబు సంధిల్ల హా
ర్దానన్ శంకరులట్ల దిగ్విజయమున్
సాఁగింపఁబోలే నశి
ష్యానీకంబుగ; రాణ్మహేంద్రపురిఁ జే
ర్చంబడ్డ విద్వత్సభా
స్థానంబందున నొంటిఁ బోరి జయమున్
సాధింప లే నాఁడు ల

శ్రీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

—— ప్ర త్య క్ష శం క రు లు ——

94 జ్ఞానానందమయస్వరూపు లగు సా
క్షాచ్ఛంకరుల్ భాతి మీ
రానాఁ డల్ల సభాస్థలిన్ నిలిచి వా
క్యార్థంబుఁ గావించు చం
దానన్ మండనమిశ్రశంకరవివా
దాస్థానమట్లుండె ల
శ్రీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

—— నా యఁ డు పో రు ——

95 ఆనాఁడే మిము గెల్వఁజాలని సద
స్యానీక మెంతెంతొ దుః
ఖానన్ నాయఁడు వేంకటాద్రి మన ది
క్కుం చేరెనన్ దన్మనో
గ్లానిన్ దీర్పఁగ నాతఁడున్ దొడరి గె
ల్వన్ లేమిఁ జింతిల్లె, నిం
దేనిన్ మిణ్గురు లాసుధాకరుని బం
ధింపన్ దరంబౌనె? ల
శ్రీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

—— పద్ధతివర్ణన ——

96 మానింపందగు తావకార్యపథముల్
మన్నింప నేరెంతగాఁ
బూనన్ లాభముకల్గునో కొంచెము దురితాం
భోరాశి దాఁటించి శు
ద్ధ్యానందం బిడునట్టిమార్గముల కా
రా! కీఁడు రాఁబోదు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

—— సిద్ధాంతము ——

97 పూనంగావలె వేదకర్మనిచయం
బుల్ చిత్తసంశుద్ధికై
మానంగావలె భేదభావము జగ
న్మాన్యత్వ సంప్రాప్తికై
దానంజేసి లభించు ముక్తియని కా
దా మీరు బోధింతురు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

98 పూనం గావలె నిందు నమ్మకము నె
ఫ్దుర్ వేదబోధంబులన్
మానం గావలెఁ బో నధఃపతితసం
బంధాఘబంధంబులన్

దానం బుట్టును ముక్తిమార్గమని కా
దా మీరుబోధింతురి ల
క్ష్మీనారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా !

99 పూనం గావలె బంధుయాజనము సం
పూర్ణ ప్రభాస్ఫూర్తితో
మానంగావలె ఛిద్రపుండ్రమును ధ
ర్మప్రీతి చిత్తంబుతో
దానం జేకురు సంపదాళి యనికా
దా మీరు బోధింతురి ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

100 పూనంగావలె సర్వకార్యకరణం
బుల్ పూర్ణనిష్కాములై
మానంగావలెఁ గామ్యకర్మచయసం
బంధంబు లార్యాత్ములై
దానం గల్గును మోక్షసిద్ధి యని
కాదా మీరు బోధింతురి ల
క్ష్మీనారాయణ ! కీర్తిభాస్వర ! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా !

శిష్యవ్యాప్తి

101 శ్రీనవ్యప్రతిభామనోహరులు మీ
శిష్యప్రకాండంబు లెం

తేర్చి గల్పకశాఖశాఖ లన వ్యా
ప్తింగాంచి మీనూత్నది ()!
తానందంబును నద్దెనల్ బరపి రా
హా! యేమిభాగ్యంబు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

102 ఓ నిర్ధార్య! మహాత్మ! తావకమత
ప్రోద్ధారకుల్ శిష్యులై
మీనిష్ఠ గని రాత్మశిష్యుఁ జూకఁ, డా
మీ దేవురుల్, బిమ్మట
గానల దొమ్మిదిమందియుల్ దరణిఁ బ్ర
ఖ్యాతుల్ గదా యంత, ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

ప్రశిష్య ప్రచారము

103 ప్రాణాధారులుగారె సూరినుతదై
వాద్వైతసంస్థాపనా
ధీనస్వాంతులు మీప్రశిష్యులు యశో
దేదీప్యమానార్య వి
ద్యానందాత్మజు లిద్వరుం గలిసి మీ
ధర్మంబుఁ బోషింతురు ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

సన్న్యాసాశ్రమము

104 ఆనేమంబులతో నియోగిజన సం
ఘాధారమై మీఁపరిభా
భానుం డండఁ నుద్ధరించెఁ బిదపన్
వర్ణాశ్రమాచారస
న్మానం బేర్పడ శ్రీముఖాబ్దమున స
న్న్యాసంబు సిద్ధించె ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

శతకనిర్మాణము

105 శ్రీనూత్నద్యుతి దీక్షితార్యపథ సం
సేవాధురీణుల్ రసా
నూనస్వాంతులు పుణ్యవర్తనులు మున్
గోటీశ్వరశ్రోత్రు లా
ర్యానందైకవిలాసభాసు లగు మా
ర్కండేయశర్మాఖ్యు లి
ద్దానిన్ వ్రాయుమటన్న వ్రాసితిఁ గృతా
ర్థంబయ్యె నాజన్మ మ
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజానియోగీశ్వరా!

సమర్పణము

106 శ్రీ నారాయణుఁబోలి పావనదయా
సింధుండు వేదార్థవి

ద్యానిష్ఠాత్ముఁడు బ్రహ్మవర్చసము దే
హంబంది వెల్గొందె నో
కోనా నుజ్వలపుణ్యమూర్తియగు శ్రీ
కోటీశ్వరబ్రహ్మ క
త్యానందంబుగ మొక్కి మీకతక మే
నర్పించితిన్; పాహి! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

కథామధురిమ

107 పోనిం డింకులఁ దప్పలుండ వని నేఁ
బోరాడ నీర్ష్యాత్మచే
రానైయున్నది రాకమానదని ధై
ర్యం బాత్మలో నింపి నా
చేనానంతకు మీకథామధురిమన్
సేవించి తింకేమి? ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

కవిప్రార్థన

108 మీనైష్ఠిక్యపవిత్రమార్గ మవలం
బింపంగ లేకున్న నె
ట్లో నే దేశికసత్కథావిరచనా
లోలుండ నో దీక్షితా

ర్యా! శ్రీ వన్నచ్యుత వేంకటాచలపతిఁ
రక్షింపవే తండ్రి! ల
క్ష్మీనారాయణ! కీర్తిభాస్వర! సుర
శ్రీజాని యోగీశ్వరా!

కవి మనవి.

శివస్తుతి

109 ఓసాంబ! సదాశివ! నే
మీ సత్కరుణాకటాక్ష మేదురదీప్తిఁ
వ్రాసితి నెల్లెటొ చిన్మయ
భాస! నియోగీశ్వరమును బాలింపఁగదే.

చిరస్థాయిత్వము

110 ఇందుల హస్తగామగగ
నేంద్రియయుతా(౧౦౩౨)కలిలోఁ బ్రజాపతిఁ
జెందిన భాద్రమాసమునఁ
జెప్పి ముగించితి నీకృతిఁ దయా
మందిర! మీకృపారస మ
మందగతిఁ జిలికించి దీని ని
ల్పం దలపెట్టు మాశశిది
వాకరతారము చంద్రశేఖరా!

క్షమార్పణము

111 భవదచ్ఛస్ఫుటకీర్తిచంద్రికలు ది
గ్భాగంబు లంటంగ నా
కవితాశక్తికి సర్వముఁ బొగడ శ
క్యం బెట్లగుఁ వార్ధిలో
న విశిష్టాంబువులందుఁ బోల్చినను మీ
నం బెల్ల నీరంబుఁ గ్రో
ల వశం బౌనొకో దీక్షితేంద్ర! నను న
ల్పజ్ఞుఁ క్షమింపంగదే!

గురుకటాక్షస్తవము

112 నాకుఁ జెందిన పూర్వపుణ్యబల స
న్నాహంబుచేఁ బిన్నవాఁ
డా కళ్యాణగుణాస్పదంబులగు బ్ర
హ్మానంద యోగీశ్వరా
ప్తోకానందకటాక్షదీధితులలోఁ
దూఁగించి నన్ గొంత సు
శ్రీకుఁ జేసిన పూజ్యపాదయుగళిన్
సేవింతు మోదార్థినై.

నిష్కలుషశపథము

113 మీవారం చౌక భేదబుద్ధి నవలం
బింపంగ లేఁ దట్టితే

మా వారం చెడఁ బక్షపాతమును స
న్మానింపలే; దిట్టి స
ద్భావం బేర్పడ మా నియోగిజనతా
ధారున్ గురూత్తంసునిన్
సేవింపన్ దలపెట్టితేని విబుధా
శీస్సుల్ సనున్ జేరుతన్.

— వేదవిద్వనతి —

114 సాదరబుద్ధి వేదసము
పార్జిత ధీప్రభమించి ధర్మశా
స్త్రోదిత కర్మనిష్ఠఁ బరి
శుద్ధమనస్కతఁగాంచి జ్ఞానసం
పాదిత యోగసిద్ధి భవ
బంధవిముక్తిఁ గడించి నేఁటికిన్
వైదికపుణ్యమార్గముల
వర్తిలు విప్రుల పాదధూళి నే
నాదలఁదాల్చి వేదవిదు
లందఱముందఱఁ జాగిలించెదన్

— కుజననింద —

115 అజ్ఞానంబున మీరు మే మను మహా
హంకారపంకంబునన్
సుజ్ఞానప్రతిభైకదూరు లగుటన్
దోషజ్ఞు లాత్మీయ దో

షాజ్ఞల్ గావున పాదుఘోరకలిదూ
వ్యంబైన మార్గంబులన్
బ్రిజ్ఞల్ సూపుచు సూపవేత్త లిటు వి
ప్రద్వేషులైరేమొ; త
త్వజ్ఞల్ దుష్టపథానుసారులయి నిం
దన్ దల్లకిందౌదురే!

కవినతులు

116 ఓ రసపూర్ణులార! సుగు
ణోత్తరులార! మదీయసత్కృతిన్
నీరసభావ మున్నయెడ
నీరసమంబుగఁ ద్రోసి హంస లె
ట్లారసి క్షీరముల్ గొనునొ
యారసికాగ్రితఁ బూని మీర లే
యీరసమున్ ద్యజించి కల
యీరసమున్ గొనుఁడయ్య! మ్రొక్కెదన్.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఓం తత్సత్ బ్రహ్మార్పణమస్తు.